

AGRIMONIA ODORATA (GOUAN) MILL. IN FRIESLAND

(ontv. 14 nov. 1956)

In verschillende oudere publicaties over de flora van Friesland, o.a. in de lijst Brakman, in A.N. Koopmans & D. Koopmans-Forstmann, Over de flora van Appelscha en omgeving (De Lev. Nat., 1924) en in Bijdrage tot de kennis van de Flora van Friesland (N.K.A., 1928) vindt men voor Friesland enkele vindplaatsen opgegeven van *Agrimonia eupatoria* L. Ook de Prodrromus geeft voor Friesland enkele vindplaatsen van *A. eupatoria*, terwijl *A. odorata* niet wordt genoemd. Reeds geruime tijd heb ik aan de juistheid van deze opgaven getwijfeld. De planten die ik in Friesland verzamelde, bleken namelijk alle te behoren tot *A. odorata*. Ze zijn afkomstig van de volgende plaatsen: diverse plaatsen langs de Trekweg van Dokkum naar Kollum, vooral ter hoogte van Oudwoude, in beschaduwde bermen (blad 6-35, 36); Twijzel, in beschaduwde berm langs Wildpad (blad 6-44); Kootstertille, id. (blad 6-45); Oostermeer, Boereboskje (blad 6-55); tussen Oosterwolde en Donkerbroek, berm langs de Compagnonsvaart (blad 11-47).

Op mijn verzoek werd het Friese materiaal in het Rijksherbarium (in de Prodrromus vermeld als *A. eupatoria*) doorgekeken door dr. S.J. van Ooststroom en Th. J. Reichgelt. Dit bleek, met één uitzondering, alles *A. odorata* te zijn. Het is van de plaatsen Oudwoude, Trekweg (1841), Kollum (1873), Drogeham (1926), Compagnonsvaart Oosterwolde-Donkerbroek (1923). Er bleek slechts één ex van *A. eupatoria* aanwezig te zijn n.l. van Sandhuizen, gem. Weststellingwerf (zonder jaartal).

De opgaven van Brakman: Binnenweg Olterterp-Drachtsterpijp en Donkerbroek zullen ook wel *A. odorata* betreffen.

Uit het aangrenzende gebied van Groningen is in het R.H. geen materiaal van

Agrimonia aanwezig; wel het ex. van *A. odorata* van Winschoten, reeds als zodanig in de Prodrromus vermeld.

Het zou misschien kunnen zijn dat het Friese verspreidingsgebied van *A. odorata* blijkt samen te hangen met de vindplaatsen in Oldenburg-Ostfriesland (zie Wilhelm Meyer en Jan van Dieken, Pflanzbestimmungsbuch, 1947).

Het gebied waar *A. odorata* in Friesland voorkomt (vooral de streek waarin Oudwoude, Twijzel, Kooten en Oostermeer liggen) is ook anderszins de moeite waard o.a. door het voorkomen van vier *Alchemilla*-soorten (*A. glabra* Neygenf., *A. xanthochlora* Rothm., *A. monticola* Opiz en *A. acutiloba* Opiz) en voor Friesland zeldzame *Rosa*-soorten als *R. villosa* L. en *R. rubiginosa* L.

D.T.E. v.d. Ploeg.